

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 11-13 жовтня 2018 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2018. – 327 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - к.с.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 02.10.2018 р.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

Джерелами самостійної сплати податкових зобов'язань або погашення податкового боргу платника податків є будь-які власні кошти, у тому числі отримані від продажу товарів (робіт, послуг), майна і немайнових цінностей, випуску цінних паперів, у тому числі корпоративних прав, отримані у позику (кредит), а також з інших джерел.

Податкова система є однією з найскладніших в правовій системі України. При цьому спостерігається тенденція щодо її нестабільності. За ринкових умов господарювання роль податків як основного джерела поповнення доходів державного бюджету, а також знаряддя регулювання соціально-економічних процесів у суспільстві зростає. Проблема побудови ефективної податкової системи – одна із найбільш актуальних в Україні. Її вирішення повинно здійснюватися шляхом вивчення і аналізу як існуючої в Україні законодавчої бази, так і накопиченого у світі досвіду у сфері оподаткування. Чинна система оподаткування в Україні формувалась протягом багатьох років. На жаль, поки що вона не є досконалою і не повністю відповідає вимогам часу. Сьогодні ще існують неузгодженість і протиріччя окремих норм податкових законів, їх нестабільність, безсистемне надання пільг та перекручування суті податків. Все це доводить, що й податковий тиск на платників податків необхідно знижувати. Основними завданнями реформування податкової системи України є зниження податкового навантаження на економіку.

Література

1. Ватуля І.Д. Податки, збори, платежі: Навчальний посібник / І.Д. Ватуля. – Київ: Центр навчальної літератури, 2006. – 356 с.
2. Скляр Л.Б. Зміни податкового законодавства, податковий облік та податкові загрози / Обліково-аналітичне забезпечення в умовах управління фінансово-економічною безпекою підприємства: монографія // [В.В. Немченко, Н.М. Купріна, Г.О. Ткачук та ін.]: за заг. ред. д.е.н., проф. В.В.Немченко; ОНАХТ. – Одеса: Фенікс, 2015. – 360 с. – С. 216-230.
3. Литвиненко Я.В. Податкова політика: Навчальний посібник / Я.В. Литвиненко. – К.: МАУП, 2003. – 224 с.
4. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page11>.
5. Закон України «Про систему оподаткування» N 1252-XII від 25 червня – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-12>
6. Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи " № 71-VIII від 28 грудня 2014– [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/71-19>

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТОРСЬКОГО ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Євтушевська О.О., к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту
Богослова В.І., магістрант кафедри обліку та аудиту
Одеська національна академія харчових технологій

Для здійснення виробничо-господарської діяльності підприємствами всіх форм власності та галузей економіки використовуються товарно-виробничі запаси, які є найбільш важливою та значною частиною активів підприємства.

Вони займають особливе місце у складі майна та домінуючі позиції у структурі витрат підприємств різних сфер діяльності. Виробничі запаси є складовою частиною групи матеріальних ресурсів, які формують економічні (виробничі) ресурси. Виробничі запаси – це активи, які використовуються для подальшого продажу, споживання під час виробництва продукції, виконання робіт і надання послуг, а також управління підприємством.

Для забезпечення безперебійної роботи виробництва на складах підприємства завжди повинні бути виробничі запаси в межах норм, передбачених потребою підприємства. У складських приміщеннях підприємств здійснюються операції по збереженню виробничих запасів, що надходять, а також відпуску їх у виробництво. Бухгалтерський облік покликаний головним чином забезпечити контроль за залишками, надходженням і витратами виробничих запасів на складі, що є важливою умовою для забезпечення збереження власності підприємства.

Аудит виробничих запасів – це одна з найбільш складних ділянок облікової роботи. На підприємстві номенклатура матеріальних цінностей обчислюється десятками тисяч найменувань, а інформація з обліку виробничих запасів становить більше 30% всієї інформації з керування виробництвом. Тому організація контролю за рухом, збереженням та використанням матеріальних цінностей пов'язана з більшими труднощами. Важливе значення має автоматизація всіх облікових робіт, починаючи від виписки облікових документів і закінчуючи складанням необхідної звітності. Згідно Закону України «Про інформацію» під інформацією розуміють документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються в суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі [1].

Обліково-економічна інформація – це сукупність відомостей, які характеризують виробничу та фінансову діяльність суб'єктів господарювання, відображених в системі обліку [5].

Інформаційне забезпечення – це цілеспрямована робота по збору інформації, її реєстрації, передаванню, обробці, узагальненню, зберіганню та пошуку суб'єктами контролю з метою використання для управління [4]. Завданням інформаційного забезпечення є інформування учасників контрольного процесу про стан об'єкту, який контролюється, про його функціонування відповідно до нормативно - правових актів.

При цьому інформація, яка характеризує цифри, факти, відомості та інші дані, що базуються на показниках господарської діяльності, є економічною. Економічну інформацію можна кількісно виміряти та якісно оцінити у процесі аналізу, планування, прогнозування, управління соціально-економічного розвитку. Економічну інформацію отримують за допомогою різних носіїв, передусім бухгалтерської, статистичної звітності, вибіркового обстежень. Економічна інформація існує у вигляді економічних потоків різноманітних рішень, вказівок, розпоряджень, які відображають прямі й зворотні зв'язки, які безпосередньо виникають у процесі господарської діяльності [2].

На сьогоднішній день, аудит виробничих запасів не може здійснюватися без дослідження оперативного обліку (наприклад, щоденні оперативні дані про рух дефіцитних основних і допоміжних матеріалів та інша оперативна інформація,

визначена керівництвом суб'єкта господарювання залежно від його специфіки), інформації з діловодства (накази про зміну матеріально відповідальних осіб; про проведення ревізій, інвентаризацій; про розгляд результатів ревізії та інвентаризації); висновків спеціалістів (щодо якості та придатності запасів, доцільності їх придбання, списання). У ході аудиту використовуються акти ревізій та перевірок запасів, складені відповідними контролюючими органами, а також інформація, одержана в ході попереднього аудиту. Ці джерела інформації мають допоміжний характер, проте їх дослідження дає можливість встановити місця підвищеного інформаційного ризику [3].

Аудиторський процес є неможливим без належного рівня його інформаційного забезпечення. На кожному етапі даного процесу необхідним є певний набір даних, що включає нормативно - правові, установчі документи, облікові, статистичні та інші джерела інформації, що розкривають суть об'єкта дослідження. Від вчасного, повноцінного, достовірного інформаційного забезпечення залежить якість як процесу аудиту, так і його результатів.

Слід зауважити, що не тільки інформація бухгалтерського обліку є об'єктом контролю. Існування ефективної системи контролю в системі управління здатне впливати на якість облікової інформації, на повноту документування господарських операцій та збереженість активів. Для успішної реалізації своїх функцій суб'єкти аудиту повинні виконувати такі обов'язки: визначити методи і джерела отримання інформації, визначити чинники, які впливають на господарсько – фінансову діяльність підприємства.

Література

1. Закон України “Про інформацію” від 02.10.1992 р. № 2657 -XII зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
2. Економічна енциклопедія: Утрюх томах. Т. 1 / Редкол. С.В.Мочерний (відп. ред.). – К.: Видавничий центр «Академія», 2000. – 864с.
3. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту: навч. посіб. / Л.П. Кулаковська, Ю. В. Піча. –К.: Каравела, 2010. – 568 с.
4. Пантелєєв В.П. Аудит / В.П. Пантелєєв – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 400 с.
5. Пилипенко А.А. Організація обліку і контролю / А.А. Пилипенко, В.І. Отенко. – Харків: вид. ХДЕУ, 2002. –288 с.

ЕКСПОРТНІ ПОТОКИ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ З УКРАЇНИ – ГЕОГРАФІЧНИЙ ТА ТОВАРНІЙ АСПЕКТИ

Антонюк П.О., к.е.н., старший науковий співробітник відділу ринкових
механізмів і структур,

Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України,

Антонюк О.П., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,

Одеська національна академія харчових технологій

За останні п'ять років при значному загальному скороченні експорту товарів з 62,3 млрд. дол. в 2013 р. до 43,3 млрд. дол. в 2017 р. або на 30,5 % в географічній структурі експорту з України відбулися істотні зміни. Частка країн СНД скоротилася з 34,8 % до 16,0 %, а країн ЄС зросла з 26,6 % до 40,5 %, країн Азії з

50.	ФАКТОРИ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ АКТИВНІСТЬ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	130
	Відоменко І.О., к.е.н., доцент, Гордієнко Л.Л., к.т.н., доцент, ОНАХТ	
51.	ЗНАЧЕНИЕ ДОЛИ ГОСУДАРСТВЕННОГО СЕКТОРА ДЛЯ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ	133
	Егорова-Гудкова Т.И., к.э.н., доцент кафедри маркетинга и бизнес-администрирования, Юдина Е.В., магістрант, ОНУ им. И.И. Мечникова	
52.	ОСОБЛИВОСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ	135
	Лагодієнко В. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри, ОНАХТ, м. Одеса	
53.	МОНІТОРИНГ КРАЇН СВІТУ ЗА РІВНЯМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	137
	Агєєва І. М., к.е.н., доцент кафедри, Тимчук Ю. М., магістрант, ОНАХТ	
54.	РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ	140
	Козак К. Б., к.е.н., доцент кафедри, ОНАХТ, м. Одеса	
55.	PROMOTING ODESSA AS A TOURISTIC DESTINATION	141
	Chmura Oleksandra, Human Resources Assistant Mittendrin Boutique Hotel Berlin, Berlin, Germany	
	Sorokina Anastasia, Receptionist Cliff House Maine, Maine, The USA	
56.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ГРАФІЧНИХ МЕТОДІВ ПРИ РОЗРОБЦІ СТРАТЕГІЇ	143
	Відоменко І.О., к.е.н., доцент, Остроконь С.М., магістрант, ОНАХТ	
57.	ОСОБЛИВІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ І МЕТОДИКИ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ЕЛЕВАТОРНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	146
	Ощепков О. П., к.е.н., доцент, Лакєєва С.О., магістрант, ОНАХТ	
58.	МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	148
	Тарасова О.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
59.	ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ НА М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	151
	Ощепков О. П., к.е.н., доцент, Забравська К.О., магістрант, ОНАХТ	
60.	ВНУТРІШНІЙ АУДИТ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ	153
	Стасюкова К.В., старший викладач, Головаченко Л.М., викладач, ОНАХТ	
61.	СУЧАСНИЙ СТАН ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ТОВАРНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	155
	Євтушевська О.О., к.е.н., доцент, Фомічєва В.І., магістрант, ОНАХТ	
62.	ПОДАТКОВЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ	157
	Скляр Л.Б., к.е.н., доцент, Скляр В.Ю., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса	
63.	ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТОРСЬКОГО ПРОЦЕСУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ	160
	Євтушевська О.О., к.е.н., доцент, Богослова В.І., магістрант, ОНАХТ	
64.	ЕКСПОРТНІ ПОТОКИ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ З УКРАЇНИ – ГЕОГРАФІЧНИЙ ТА ТОВАРНИЙ АСПЕКТИ	162
	Антонюк П.О., к.е.н., ст. наук. співробітник відділу ринкових механізмів і структур, Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України,	
	Антонюк О.П., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту, ОНАХТ, м. Одеса	
65.	ПЕРСПЕКТИВИ ПОЛІПШЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	164
	Ніколюк О.В., к.е.н., доцент, Левчук Ю.С., ст. викладач, Долинська О.О., завідувач лабораторії, ОНАХТ, м. Одеса	